

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 16.10 2019 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ОСНОВИ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНИМИ МЕТОДИКАМИ

підготовки бакалавра

спеціальності 016 Спеціальна освіта

освітньої програми Спеціальна освіта (за нозологіями)

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «Основи музичного виховання зі спеціальними методиками» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 016 «Спеціальна освіта», за освітньою програмою «Спеціальна освіта (за нозологіями)». – 2019. – 9 с.

Розробник: Кузава І. Б. – доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: Лякішева А.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

протокол 1 від 11 вересня 2019 р.

Завідувач кафедри: _____ (Кузава І.Б.)

Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи

протокол № 1 від 18.09 2019 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету педагогічної освіти та соціальної роботи _____ (Антонюк В.З.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта 016 Спеціальна освіта Спеціальна освіта (за нозологіями) Бакалавр (перший)	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>240/8</u>		Рік навчання <u>3</u>
		Семестр <u>4, 5</u>
		Лекції <u>40</u> год.
		Практичні <u>40</u> год.
ІНДЗ: <u>є</u>		Самостійна робота <u>144</u> год.
		Консультації <u>16</u> год.
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Навчальна програма з нормативної дисципліни «Основи музичного виховання зі спеціальними методиками» є нормативним документом Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти на основі освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта, спеціальності 016 «Спеціальна освіта» денної форми навчання. Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Основи музичного виховання зі спеціальними методиками», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з особливостями музичного виховання дітей із психофізичними порушеннями: змістом, видами, формами організації у закладах спеціальної та загальної середньої освіти.

Завдання вивчення курсу:

методичні: формування і систематизація знань студентів щодо найбільш актуальних проблем сучасного теоретичного музикознавства, сприяння всебічного вивчення студентами питань розвитку та становлення музичної думки, а також поглиблення знань про вікові особливості музичного розвитку дітей, методів і прийомів проведення занять з музичного виховання та навчання, розширення музичного кругозору, розвиток практичних умінь музично-педагогічної діяльності;

пізнавальні: сформувати художній смак і культурні навички, навчити розуміти музику і її виховну роль;

практичні: розширення музичного кругозору, розвиток практичних умінь музично-педагогічної діяльності, знайомство з функціями та обов'язками музичного керівника та корекційного педагога щодо організації музичного

навчання та виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, які потребують корекції психофізичного розвитку.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є:

- а) вивчення методичних прийомів викладання музичного мистецтва дітям з особливостями у розвитку;
- б) вивчення загально дидактичних методів, прийомів і засобів навчання, які застосовуються для організації навчального процесу музичного мистецтва;
- в) формування у студентів професійних компетенцій зі спеціальної методики викладання музичного мистецтва у СЗНЗ для дітей з особливими освітніми потребами.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Соціально-особистісні:

- здатність вивчати об'єкти і процеси з точки зору соціоекономічних та культурно-історичних умов їх виникнення;
- здатність до самовдосконалення та саморозвитку на основі рефлексії своєї діяльності;
- здатність розуміти та сприймати етичні норми поведінки відносно осіб з порушеннями психофізичного розвитку;
- розуміння необхідності та дотримання норм здорового способу життя.

Загальнонаукові:

- володіння базовими уявленнями про види і форми музичної діяльності, методи і прийоми музичного виховання і навчання, вікові особливості музичного розвитку дітей із психофізичними порушеннями;
- здатність використовувати інноваційні технології в практичній діяльності.

Інструментальні:

- володіння практичними способами пошуку теоретичної та методичної літератури;
- володіння дослідницькими навичками щодо вивчення актуальних проблем розвитку музичного виховання в сучасному світі;

Професійні:

- володіння уявлення про категорії осіб з порушеннями психофізичного розвитку, які є суб'єктами музичного виховання, розуміння значення комплексного підходу у наданні корекційних освітніх послуг в інклюзивному середовищі;
- володіння сучасними уявленнями про зміст, принципи організації, особливості навчально-методичного забезпечення та механізми організації музичного виховання з особами, які мають порушення психофізичного розвитку, у спеціальних і загальноосвітніх навчальних закладах;
- здатність до складання та аналізу тематичного й календарного планування музичних занять;
- здатність планувати та вести облік музично-виховної роботи у закладах спеціальної та загальної середньої освіти.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Теоретичні основи музичного виховання.

2. Методика організації музичного виховання з особами із порушеннями психофізичного розвитку.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	У тому числі					
		Лек.	Практ. (семін.)	Лаб.	Конс.	Сам. Роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи музичного виховання							
Тема 1. Музичне виховання як складова частина естетичного виховання осіб із психофізичними порушеннями. Предмет, значення та завдання музичного виховання. Методи і прийоми музичного виховання і навчання. Закономірності та принципи музичного виховання.	34	4	4	-	2	24	
Тема 2. Зміст, види і форми музичної діяльності дітей із порушеннями психофізичного розвитку. Вікові особливості музичного розвитку дитини. Співи як вид виконавської діяльності. Слухання музики. Музично-ритмічні рухи. Дитяча музична творчість.	38	6	6	-	2	24	
Разом за змістовим модулем 1	72	10	10	-	4	48	
Змістовий модуль 2. Методика організації музичного виховання з особами із порушеннями психофізичного розвитку							
Тема 3. Особливості програм з музичного виховання дітей, які потребують корекції психофізичного розвитку. Програми з музичного виховання дошкільників. Аналіз програм з музики для учнів спеціальних закладів освіти.		4	6	-	2	24	
Тема 4. Загальні основи методики музичного виховання дітей	38	6	4	-	4	24	

Зміст і методика слухання музики у спеціальних закладах дошкільної та середньої освіти. Методика навчання співу дітей із психофізичними порушеннями. Зміст і особливості навчання музично-ритмічних рухів вихованців.							
Тема 5. Загальні та специфічні особливості музичних занять. Значення музичних занять та вимоги щодо їх побудови. Специфіка організації музичного заняття у ЗДО. Вимоги та структурні компоненти уроків музики, їх зміст.	48	10	10	-	4	24	
Тема 6. Планування та облік музично-виховної роботи спеціальному закладі освіти. Планування музичних занять у ЗДО та ЗЗСО. Перспективне, календарне планування. Облік музичних занять. Музика у повсякденному житті дітей із психофізичними порушеннями.	46	10	10	-	2	24	
Разом за змістовим модулем 2	168	30	30	-	12	96	
Усього годин	240	40	40	-	16	144	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№з/п	Тема	Кількість годин
1.	Музичне виховання як складова частина естетичного виховання осіб із психофізичними порушеннями. 1) Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2) Підготовка до практичного заняття:	24
2.	Зміст, види і форми музичної діяльності дітей із порушеннями психофізичного розвитку. 1) Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2) Підготовка до практичного заняття.	24

3.	Особливості програм з музичного виховання дітей, які потребують корекції психофізичного розвитку. 1) Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2) Підготовка до практичного заняття: Законспектувати основні положення програми зі слухання музики.	24
4.	Загальні основи методики музичного виховання дітей 1) Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2) Підготовка до практичного заняття.	24
5.	Загальні та специфічні особливості музичних занять. 1) Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2) Підготовка до практичного заняття.	24
6.	Планування та облік музично-виховної роботи спеціального закладі освіти 1) Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2) Підготовка до практичного заняття.	24
Разом		144

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів, а її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ (МАХ = 40 БАЛІВ)						Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1						Модуль 2		100
Змістовий модуль 1 (10 балів)		Змістовий модуль2 (30 балів)				МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	30	30	
4	6	6	4	10	10			

Модуль 1

Теми 1-6 по 2 бали:

Модуль 2

Модульні контрольні роботи (форма проведення: тестування) – 60 балів. Загальна кількість балів визначається підсумовуванням балів, які були отримані студентом на основі виконання контрольних завдань з кожного змістового модуля.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

Залік з курсу проводиться згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу» (п.ІV.8.).

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для екзамену
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
67 -74	D	Задовільно
60 – 66	E	
1 – 59	Fx	Незадовільно

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Демчишин М.С. Методика музичного аналізу вокально-хорових творів.- К., 1996.
2. Кабалевський Д.Б. Про трьох китів та інші цікаві речі. – К.: Муз.Україна, 1973.
3. Музична грамота / під.ред. А. Островського. – Л.,1985.
4. Холопова В.Н. Музичний ритм. – М.:Музика, 1980.
5. Юцевич Ю.С. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. – К., 1998.

9. Питання до заліку з курсу «Основи музичного виховання зі спеціальними методиками»

- Предмет, значення та завдання музичного виховання.
 Методи і прийоми музичного виховання і навчання.
 Закономірності та принципи музичного виховання.
 Вікові особливості музичного розвитку дитини.
 Співи як вид виконавської діяльності.
 Слухання музики.
 Музично-ритмічні рухи.
 Дитяча музична творчість.
 Програми з музичного виховання дошкільників.
 Аналіз програм з музики для учнів спеціальних закладів освіти.
 Зміст і методика слухання музики у спеціальних закладах дошкільної та середньої освіти.
 Методика навчання співу дітей із психофізичними порушеннями.
 Зміст і особливості навчання музично-ритмічних рухів вихованців.
 Значення музичних занять та вимоги щодо їх побудови.
 Специфіка організації музичного заняття у ЗДО.
 Вимоги та структурні компоненти уроків музики, їх зміст.
 Планування музичних занять у ЗДО та ЗЗСО.

Перспективне, календарне планування.

Облік музичних занять.

Музика у повсякденному житті дітей із психофізичними порушеннями.

Схвалено Вченою радою

Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

Протокол № __ від _____ 2019 р.

Проректор з науково-педагогічної

і навчальної роботи та рекрутації

С. В. Гаврилюк

Навчальний відділ

Л. О. Заєць

Юридичний відділ

А. В. Маїло